

Bijlage H9: Typemodules Crisisjeugdhulp

Crisisinterventie (op verwijzing crisismeldpunt)

Functie	Begeleiding
Omschrijving	Een crisisinterventie is een onmiddellijke en kortdurende stressverlagende interventie. Het is een snelle in tijd beperkte ambulante en/of mobiele werkvorm, met een preventief karakter. Het is een eerste hulp bij emotionele en relationele "ontploffingen".
Status	Goedgekeurd
Code	BEGINT05

1. Identificatie

Sector	Algemeen Welzijnswerk Bijzondere Jeugdbijstand Kind en Gezin VAPH
Toegankelijkheid	Rechtstreeks
Frequentie	3/week
Intensiteit	4 uur
Duurtijd	2 weken
Minimum leeftijd	0 Maanden
Maximum leeftijd	17 Jaar
Soort hulp	mobiel ambulant
Gerechtelijk	mogelijk

2. Inhoud

Acties

Bemiddelen	Bemiddeling is een vrijwillig en vertrouwelijk proces voor het beslechten of hanteerbaar maken van conflicten waarbij de partijen een beroep doen op een onafhankelijke en onpartijdige derde, de bemiddelaar.
Veiligheid installeren en bewaken	Installeren en bewaken van de veiligheid van elk gezinslid met expliciete aandacht voor de veiligheid van het kind.
Eerste risico inschatting maken	Inschatten van de aangemelde situatie aan de hand van risico- en protectieve factoren
Vraagverheldering	De problemen worden geïventariseerd, systematisch in kaart gebracht en ontrafeld. Mogelijke oorzaken en oplossingsperspectieven worden verkend. Indien nodig worden de problemen getoetst aan een mogelijk aanbod. De hulpvrager heeft zijn verhaal kunnen doen en voelt zich begrepen en ondersteund. De hulpverlener zal daarom actief luisteren, erkennen, waarderen, ruimte bieden en begrip opbrengen voor de hulpvrager.
Informeren van de cliënt en zijn context	-
Stress verlagend werken	Spanningen en zwaar emotioneel geladen situaties ontmynen ter voorkoming van verdere escalatie of crisissituaties.

Indicaties

Crisissituatie	een acuut beleefde noodsituatie waarin onmiddellijk hulp moet worden geboden
----------------	--

Contra-indicaties

Organisatorische randvoorwaarden

Meldpunt crisisjeugdhulp	Een interventie kan enkel opgestart worden op verwijzing van het meldpunt crisisjeugdhulp.
Betrokkenheid aanmelder	De hulpverlener die de aanmelding deed blijft zoveel mogelijk betrokken bij de crisisinterventie.

Combinaties

Probleemgebieden

altijd	Gezin en opvoeding
--------	--------------------

crisisbegeleiding (op verwijzing crisismeldpunt)

Functie	Begeleiding
Omschrijving	Een crisisbegeleiding is een ambulante/mobiele begeleiding die tot doel heeft om een veranderingsproces op gang te brengen en veiligheid te installeren (max. 28 dagen, 1x verlengbaar met 14 dagen)
Status	Goedgekeurd
Code	BEGINT06

1. Identificatie

Sector	Algemeen Welzijnswerk Bijzondere Jeugdbijstand Kind en Gezin VAPH Toegankelijkheid Rechtstreeks
Frequentie	3/week
Intensiteit	2 uur
Duurtijd	1 maand
Minimum leeftijd	0 Maanden
Maximum leeftijd	17 Jaar
Soort hulp	mobiel ambulant
Gerechtigd	mogelijk

2. Inhoud

Acties

Individuele begeleidingsgesprekken	-
Permanente vraagverheldering	-
Contextgericht werken	-
Stress verlagend werken	Spanningen en zwaar emotioneel geladen situaties ontmijnen ter voorkoming van verdere escalatie of crisissituaties.
Veiligheid installeren en bewaken	Installeren en bewaken van de veiligheid van elk gezinslid met expliciete aandacht voor de veiligheid van het kind.
Planmatig werken	Vertalen van de hulpverleningsnoden van een cliënt naar een samenhangend en gepast hulpverleningsaanbod en/of hulpverleningstraject (via bv. een handelingsplan, zorgplan, begeleidingsplan, behandelplan).

Indicaties

Crisissituatie	een acuut beleefde noodsituatie waarin onmiddellijk hulp moet worden geboden
----------------	--

Contra-indicaties

Organisatorische randvoorwaarden

meldpunt crisisjeugdhulp	Een crisisbegeleiding kan enkel opgestart worden op verwijzing van het meldpunt crisisjeugdhulp.
betrokkenheid aanmelder	De hulpverlener die de aanmelding deed blijft zoveel mogelijk betrokken bij de crisisinterventie.

Combinaties

Probleemgebieden

Contextbegeleiding in functie van crisis (Crisishulp aan Huis)

Functie	Begeleiding
Omschrijving	Contextbegeleiding die wordt aangeboden onder de vorm van Crisishulp aan Huis. Crisishulp aan Huis heeft als doel een dreigende breuk in een gezinssituatie te voorkomen. CaH start op binnen de 24 uur in gezinnen waar - door een acute crisissituatie in de opvoeding - het samenleven onder druk staat. CaH werkt intensief (bijna dagelijks face to face contact), kortdurend (1 maand), planmatig (volgens afgesproken fasering) en methodisch (Families First) met focus op (opvoedings)veiligheid. CaH gebruikt de krachten van het gezin om gedragsmatig veranderingen aan te leren. Deze veranderingen zijn gebaseerd op de doelen van de betrokken gezinsleden en de verwijzer. Het gezin wordt tijdens de begeleiding methodisch ondersteund met een 24u/24u 7d/7d telefonisch permanentie. Nazorg wordt aangeboden en waar nodig gaat Crisishulp aan Huis met de gezinnen op zoek naar gepaste vervolghulp (eigen of professioneel netwerk).
Status	Goedgekeurd
Code	BEGBJB07

1. Identificatie

Sector	Bijzondere Jeugdbijstand
Toegankelijkheid	Rechtstreeks
Frequentie	3/week
Intensiteit	2 uur
Duurtijd	1 maand
Minimum leeftijd	0 Maanden
Maximum leeftijd	17 Jaar
Soort hulp	mobiel
Gerechtigd	mogelijk

2. Inhoud

Acties

Stimuleren tot dag- en vrijetijdsbesteding	-
Op gang brengen van veranderingsprocessen	-
Veiligheid installeren en bewaken	Installeren en bewaken van de veiligheid van elk gezinslid met expliciete aandacht voor de veiligheid van het kind.
Hulpverleningstraject coördineren	Het opvolgen en evalueren van het hulpverleningstraject van de cliënt zodat er afstemming, samenhang en continuïteit is en de cliënt steeds de gepaste hulp krijgt.
Planmatig werken	Vertalen van de hulpverleningsnoden van een cliënt naar een samenhangend en gepast hulpverleningsaanbod en/of hulpverleningstraject (via bv. een handelingsplan, zorgplan, begeleidingsplan, behandelplan).
Zorgzame afronding	Tegen het einde van een de begeleiding krijgt het thema vervolghulp uitdrukkelijk de aandacht. De begeleidingsperiode wordt overlopen met de gezinsleden en de vraag waarop de gezinsmedewerker focust is of er verder nog hulp nodig is en welke hulp vereist is. Gezinsmedewerkers gedragen zich verantwoordelijk in een zorgzame afronding van de geboden hulp. In de eerste plaats zullen zij, samen met het gezin, de verwijzer responsabiliseren om vervolghulp te organiseren. Nazorg kan eventueel op een flexibele manier georganiseerd worden.
Psychosociale begeleiding aanbieden	De cliënt begeleiden in het verkennen van zijn moeilijkheden en mogelijkheden op één of meer levensgebieden zodat hij zelf tot een beter inzicht in en hanteren van zijn situatie komt. Opmerking: in het geval van pleegzorg kan dit betrekking hebben op de pleegkinderen of -gasten, de pleegzorgers en pleeggezinnen en gezinnen.
Begeleiding bieden in een crisissituatie	-
Bereikbaarheid voor het gezin	De gezinnen kunnen beroep doen op een permanentie, 24 uur op 24, 7 dagen op 7. Deze constante bereikbaarheid van hulp biedt de gezinsleden de zekerheid en de veiligheid om de crisis aan te kunnen en om met nieuw gedrag te experimenteren. Elke oproep geeft niet noodzakelijk aanleiding tot een interventie ter plaatse. De telefonische interventies zijn een belangrijke methodische schakel tussen de geplande huisbezoeken.
Bemiddelen en overleggen	-
Informereren van de cliënt en zijn context	-
Nazorg bieden	Afspraken maken tussen de cliënt en hulpverlener(s) over de opvolging na een afgesloten hulpverlening of beschikbaar blijven voor de cliënt.
Permanente vraagverheldering organiseren	Op regelmatige basis nagaan of de aangeboden hulp nog steeds aansluit bij de hulpvraag en de noden van de betrokken

	personen. Als de vraagverheldering resulteert in de behoefte aan een wijziging van het hulpaanbod wordt na overleg met alle betrokkenen, het hulpaanbod bijgesteld.
Aanklampend werken	De organisatie zet methodieken en instrumenten in om ook bij niet-gemotiveerde cliënten en gezinnen de continuïteit van de hulpverlening in stand te houden en de doelstellingen van de hulpverlening te realiseren.
urgente tussenkomst	het gezin of de aanmelder schat in dat de gezinssituatie zo niet niet verder kan en dat op die manier een of meer minderjarigen uit het gezin geplaatst dreigen te (willen) worden. Alleen een snelle inschakeling van intensief ambulante hulp kan een uithuisplaatsing nog vermijden.
Opmaken van doelstellingenplannen en de de cliënt en zijn context hierbij betrekken	-
Doelgerichte en planmatige aanpak	Crisishulp aan Huis vertoont een duidelijk gefaseerd begeleidingsverloop. De voorspelbaarheid is belangrijk voor alle betrokken partijen. Voor de gezinnen betekent de voorspelbaarheid betrouwbaarheid en dus nieuw vertrouwen in de hulpverlening. Aanmelders kennen het traject van de gezinsbegeleiding en weten op voorhand op welke manier en op welke momenten zij betrokken worden bij de begeleiding. Gezinsmedewerkers krijgen een minimum aan bakens die een houvast zijn in een intensieve en vaak onvoorspelbare begeleiding. De crisisbegeleiding bevat de volgende stappen: aanmeldingsgesprek, eerste huisbezoek, inschattingsperiode die resulteert in een doelstellingenplan, tussentijdse evaluatie en overleg met de aanmelder, inschatting van vervolghulp en afronding van de begeleiding, open eindverslaggeving, eindevaluatie met aanmelder en gezin, voortgangscontrolemoment na zes weken.
Opvoedingsvaardigheden trainen	-
Integraal werken	Aanbod waarbij gelijktijdig gewerkt aan problemen die voorkomen op meerdere levensdomeinen (bv. werk, gezondheid, wonen, onderwijs, inkomen, sociale administratie, verblijfsstatuut, relaties, vrije tijd).
Gezins- en contextgesprekken	-
Vaardigheden trainen	De minderjarige vaardigheden aanleren.
Intakegesprek organiseren	-
Stimuleren van de eigen krachten	De jongere en zijn context stimuleren om de nog aanwezige krachten aan te wenden en hen aansporen om zelf oplossingen voor de problemen aan te reiken.
Aanleren van vaardigheden	-
Individuele begeleidingsgesprekken	-
Stress verlagend werken	Spanningen en zwaar emotioneel geladen situaties ontmijnen ter voorkoming van verdere escalatie of crisissituaties.
Schools functioneren bevorderen	-
Activeren van de context	-

Indicaties

Contra-indicaties

Organisatorische randvoorwaarden

Werkbaarheid van een begeleiding	In de werkbaarheid van een begeleiding staan drie elementen centraal: de dynamiek van een dreigende breuk in het gezin (met andere woorden de noodzaak van een acuut optreden), het akkoord van het gezin, de mogelijkheid van de dienst om een begeleiding op te starten (beschikbare plaats).
Snelheid opstarten van een begeleiding	Gezien de eigenheid van een crisissituatie kan een crisisbegeleiding nooit op een wachtlijst staan en legt een dienst Crisis hulp aan Huis die ook niet aan. Als er een begeleidingsmogelijkheid is, start een begeleiding snel op. Binnen 24 uur na de aanmelding is er een eerste contact in het gezin.
Intensiteit van de begeleiding	Om een crisissituatie het hoofd te bieden, wordt er 'kort op de bal' gespeeld en ligt de intensiteit van het aantal contacten hoog. Een gezinsmedewerker heeft gemiddeld zes contacturen per week in of met het gezin (voornamelijk rechtstreekse contacten, een klein aandeel telefonische contacten). Daarnaast spenderen gezinsmedewerkers per begeleiding gemiddeld acht uur aan aanvullend overleg (intern en extern). Huisbezoeken worden gepland naargelang van de behoeften van het gezin. Het aantal huisbezoeken en de duur ervan variëren gedurende het verloop van de begeleiding.
In de omgeving van het gezin	Het gezin wordt begeleid in de eigen leefomgeving. Zo mogelijk wordt de context - gezins, familiaal, sociaal en professioneel - mee betrokken in de begeleiding. De gezinsmedewerker legt voor contacten met het gezin de nodige huisbezoeken af, en werkt samen met andere partners die belangrijk zijn voor het gezin.
Toegankelijkheid	Deze typemodule is enkel toegankelijk op verwijzing van het meldpunt crisisjeugdhulp.

Combinaties

Probleemgebieden

altijd	Gezin en opvoeding
--------	--------------------

crisisverblijf (op verwijzing crisismeldpunt)

Functie	Verblijf
Omschrijving	Een crisisverblijf is een kortdurende opvang om te kunnen komen tot een oplossing van de crisissituatie, steeds in combinatie met crisisinterventie of begeleiding. (max. 7 dagen, 1x verlengbaar)
Status	Goedgekeurd
Code	VBFINT07

1. Identificatie

Sector	Algemeen Welzijnswerk Bijzondere Jeugdbijstand Kind en Gezin VAPH
Toegankelijkheid	Rechtstreeks (Overschreven)
Frequentie	volledige week
Intensiteit	24 uur (dag en nacht)
Duurtijd	2 weken
Reden voor overschrijving	toegankelijk op verwijzing van het crisismeldpunt
Minimum leeftijd	0 Maanden
Maximum leeftijd	17 Jaar
Soort hulp	residentieel
Gerechtigd	mogelijk

2. Inhoud

Acties

Bed-bad-brood aanbieden	Een dak boven het hoofd, voedsel en lichamelijke verzorgingsmogelijkheden aanbieden
Aanbieden van gepaste accommodatie	-

Indicaties

Crisissituatie	een acuut beleefde noodsituatie waarin onmiddellijk hulp moet worden geboden
----------------	--

Contra-indicaties

Organisatorische randvoorwaarden

verwijzing van het crisismeldpunt	crisisopvang kan pas worden ingezet op verwijzing van het crisismeldpunt.
betrokkenheid aanmelder	de aanmelder blijft maximaal betrokken tijdens de crisisjeugdhulp.

Combinaties

moet met	crisisbegeleiding (op verwijzing crisismeldpunt)
----------	--

Probleemgebieden

Crisisverblijf in een pleeggezin

Functie

Verblijf

Omschrijving

Deze typemodule kan gevat worden door het intersectoraal crisishulpprogramma (IJH). In dat geval valt ze samen met de typemodule "crisisverblijf (op verwijzing crisismeldpunt)". Ze kan echter ook los van het crisishulpprogramma worden aangeboden. Hierover gaat onderstaande typemodule. Qua inhoud is het crisisverblijf gelijk aan deze van het crisishulpprogramma IJH met het verschil dat de aanmelding niet verloopt via het meldpunt crisishulp maar rechtstreeks terecht komt bij een dienst voor pleegzorg. Bovendien gaat het hier over een verblijf binnen een gezin.

Status

Goedgekeurd

Code

VBFINT01

1. Identificatie

Sector

Bijzondere Jeugdbijstand

Toegankelijkheid

Rechtstreeks (Overschreven)

Frequentie

volledige week

Intensiteit

24 uur (dag en nacht)

Duurtijd

2 weken

Reden voor overschrijving

Art. 4 van het decreet pleegzorg van 29 juni 2012 stelt dat de Vlaamse Regering bepaalt "welke typemodules (...) rechtstreeks en niet rechtstreeks toegankelijk zijn, met dien verstande dat minstens de typemodules binnen de ondersteunende pleegzorg rechtstreeks toegankelijk zijn". Dit artikel zal dus verder uitgewerkt moeten worden in een uitvoeringsbesluit m.b.t. de organisatie van pleegzorg. Hierbij kan nog steeds verwezen worden naar de principes rond het onderscheid die geëxpliciteerd staan in het decreet IJH. De bepaling in het decreet dat minstens de typemodules binnen ondersteunende pleegzorg rechtstreeks toegankelijk dienen te zijn, berust op een kwalitatieve overweging die ook binnen het debat rond het onderscheid in IJH kan ingebracht worden (cf. art. 15 van het voorontwerp van het decreet IJH). De argumentatie, geïnspireerd op een insteek van het Kinderrechtencommissariaat (Parl.St.VI.Parl.2010-2011, nr. 1192/12, 15), is dat ondersteunende pleegzorg, die gefocust is op situationele opvang en waarbij het van bij de start duidelijk is dat een pleegkind na de opvang terug naar huis gaat of naar een andere reguliere opvang, een meer preventief doel heeft en bijgevolg ook snel beschikbaar moet zijn (memorie van toelichting bij het decreet pleegzorg, p. 9). Opmerking: dit

veronderstelt natuurlijk dat het UB bij het decreet IJH wel degelijk zal bepalen dat bij de weging ook rekening kan worden gehouden met andere kenmerken van de modules, met name kwalitatieve elementen. Nu staat er dat de VR die andere kenmerken “kan bepalen”.

Minimum leeftijd	0 Maanden
Maximum leeftijd	21 Jaar
Soort hulp	residentieel
Gerechtigd	mogelijk

2. Inhoud

Acties

Bed-bad-brood aanbieden	Een dak boven het hoofd, voedsel en lichamelijke verzorgingsmogelijkheden aanbieden
Het aanbieden van een aangepaste leefomgeving binnen een gezinsklimaat	Dit verwijst naar het relationele en/of opvoedende aspect van een gezinsklimaat (aangeboden door een pleegzorger). De pleegzorger: - is observerend aanwezig, klaar om begeleidend, verzorgerend of bewakend op te treden - heeft oog voor de gevoelens van het pleegkind of -gast m.b.t. het verblijf en gaat hier adequaat mee om - geeft relevante informatie door aan de begeleiders en de ouders - staat open voor en speelt flexibel in op de contactmogelijkheden tussen kind en ouder, eventuele broers en zussen, grootouders en anderen, dit binnen de afspraken die hierover gemaakt werd tussen de dienst, de pleegzorger en het gezin - overlegt om de gemaakte afspraken ten uitvoer te brengen - biedt hulp bij dagelijkse levensverrichtingen omwille van de beperkingen of functionele stoornissen (voor personen met een handicap - stelt zich sensitief op ten aanzien van de ouder(s))

Indicaties

Gebaat zijn bij de opvang in een (ander) gezin	-
Niet thuis kunnen wonen	Een minderjarige kan omwille van één of meerdere problemen niet (meer) permanent of continu thuis wonen.
Crisissituatie	een acuut beleefde noodsituatie waarin onmiddellijk hulp moet worden geboden

Contra-indicaties

Organisatorische randvoorwaarden

Duiding bij de maximumleeftijd	Via het decreet pleegzorg wordt voortgezette hulp in het kader van pleegzorg mogelijk tot 21 jaar (art. 43). Pleegzorg is ook mogelijk voor volwassenen (buiten de voortgezette hulp) maar dan is ze altijd rechtstreeks toegankelijk. Voor de verdere beschrijving van de typemodules uitgaande van het decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg met inbegrip van specifieke accenten voor de volwassenpleegzorg: zie ook de nota "uitwerking typemodules pleegzorg" (mét input van het werkveld).
--------------------------------	---

Combinaties

moet met	Begeleiding voor pleeggezinnen, gezinnen, pleegkinderen of pleeggasten [crisispleegzorg]
----------	--

Probleemgebieden